

iskati in krivce kaznovati? 3. Če je odpoved koncesije podpisana, kdo da je isto podpisal? Obenem se prosi, da se ukrene vse potrebno, da se popravi vdovi Trezi Žunkovič povzročena škoda in da se pošljejo na Ptujsko goro trezni uradniki, ki se ne bodo glede nezakonitosti v svoji službi dogovarjali drug na drugega ter se zmerjali z buteljni itd. Naše gospode poslance pa prosimo, da storijo vse korake, da se taki slučajji preprečijo na ta ali oni način!

Sv. Urban pri Ptuj. Na velikonočni pondeljek, dne 13. aprila t. l., bo pri nas čebelarški shod, združen z ustanovitvijo čebelarške podružnice. Predaval bo čebelarški strokovnjak g. Juvančič. Začetek ob treh popoldne v tukajšnji šoli. Vsi domači kakor tudi sosednji čebelarji ter prijatelji čebelarstva se najljubše vabijo!

Sv. Bolienk pri Središču. Vsepovsod so tukej pri vseh propadli samostojnosti, a našemu ateku Tomažiču se vendar ne da miru njegova samostojna narava. Vse ne velja nič, le atekova beseda je povsod in zmiraj prava. Vsega tega pa so se navsezadnje navadili tudi že po večini vsi nekdanji pokorni slugi atekovi. Atek so načelnik požarne brambre, a kaj je to njim. Rekli so, da so požarna bramba ustanovili oni in da brez njih načelstva požarne brambre ne bo in je tudi ni treba. Tako požarna bramba je torej le zato tukaj, da nosi ob raznih slovesnostih atek »generalsko« uniformo; njih nadobudni sin ober-orjuncem pa se postavlja v raznih krajih kot namestnik »generala.« Kaj pa delajo računi pri požarni brambi? Kaj je z nezaupnico celokupnega odbora?

Tepanje pri Konjicah. Za šolski okoliš Tepanje pri Konjicah so volili v krajni šolski svet načelnika in podnačelnika. Učitelja Malenšek in Gselman sta zahtevala, da se oba volita obenem na istih listkih. Njun kandidat Prosenak, ki pa je v zadnjih letih vedno volil z Nemci, je dobil 3 glasove, Podkubšek 4 glasove. Za podnačelnika dobi Podkubšek zopet 4 glasove, Prosenak 1. Sedaj pa — čujte in strmite! — učitelja zahtevata in izsilita, da odloči med njima žreb, kateri bo načelnik, »ker je jasno, da Podkubšek ne more biti obenem načelnik in podnačelnik.« Kako naj se tako postopanje imenuje? Smo radovedni, kaj bo na to odredil okrajni glavar! Žreb je namreč odločil v prilog Prosenaka.

Šmarje pri Jelšah. Marsikdo si bo mislil, da smo mi Šmarčani čisto izumrli, ker ni sluha in ne duha od nas. Nismo še, ampak živimo in živimo tako, da Bog pomaga, kakor povsod, ječimo pod težo prevelikih davkov, po vrhu se je še pa v našem trgu, čeravno je večina v rokah SLS, ustanovila, carizma se iz Albanije priklatlja za nas kuga vrjuna. Že parkrat je pokazala svoje delo in napadla mirno gredoče ljudi na cesti, n. pr. Orle in Janeza Baštevca, o katerem so vedeli, da ima denar. Ako bi ne bilo blizu pomoči, bi ga bili še po težki telesni poškodbi oropali tudi denarja. Cela zadeva je že pred sodnijo. Ljudi svarimo, naj ne hodijo ponoči od one gostilne, v kateri ima orjuna svoj breg. Pridno podpirajo orjuncu vsi tržki nemčurji, kakor: mesar Gradt, mladi Löschnigg, trgovec Pupustek, dr. Hrašovec, dr. Rupnik in še par demokratjev. Sklenili so vsi imenovani, da niti v trgovino, ne v gostilno, mesarijo, celo v odvetniško pisarno ne sme več nobeden črn klerikalec. Zato opozarjamo ne samo Šmarčane, ampak vse, ki pridete v Šmarje po opravkih, da se orjunske gostilne izognete daleč in stopite za potrebo v Habjanovo, kjer ste pred orjuno varni!

Šmarje pri Jelšah. V soboto, dne 28. marca, smo imeli zopet komisijo pri stavbi Katoliškega doma, za katerega je načrt odobren in zidanje dovoljeno. Načrt je napravil g. Konrad Gologranc, stavebenik v Celju. Proračun znaša nad 1 milijon kron. Vsi, ki spadajo ne samo v šmarsko župnijo, ampak v dekanijo, se lahko veselijo tega prvega dela, ki smo ga začeli Šmarčani. Naši dobri Šmarčani z veseljem prispevajo v denarju, lesu, z vožnjo in z delom, da jih je kar občudovati, bdi jim torej javna zahvala za njih trud, dobro voljo in poštrevnost. Bog naj podpira naše delo in daj, da do meseca julija praznujemo poleg mil. g. kanonikove zlate maše tudi blagoslovljenje Katoliškega doma. Bog živi!

Sv. Lenart nad Laškimi. Politično življenje se pri nas nikakor ne prilagodi kljub že povelitveni dobi času primerno. Neki dobro znani »tintomaz« s svojo »žnidarsko roko« bruha potom »Domovine«, ki se je pa zadnji čas poslužil tudi »Kmetijskega lista«, ogenj in žveplo na vse, kar ne trobi v njegov že obrabljeni rog. Značilno za tega kunštnega dopisuna je pač to, da zna svoje nasprotnike obmetavati s tako lepimi priimki, da tako svoje ime drugim ponuja. Neradi odgovarjamo takemu listu, kot je »Domovina« ter taki osebi kot je njen dopisnik, katerega je komaj kolo časa primoralo, da je odširanil napis iznad vrati: »K. u. k. Postablage.« Ker nam pa vedno vsiljuje boj, ga mi sprejmemo, ker imamo dosti gradiva zoper njega, ker bomo na ta način izvajali posledice. Znano nam je pa tudi, da tisti zmagi, ki se nazadnje smeji. Da ima pa tudi ta »poštini stric« žilico pesniške nadarjenosti, nam pričajo njegove v »Domovini« tako milododne pesmice, v katerih se itak njemu prirojeno ne more izogniti ženskega spola. Pa kako tudi, ki je pa ta spol bil vedno njemu tako ljub. Svetujemo, da se pri dopisih podpisuje namesto naprednjak: »Poštini stric« ali pa »Student iz Karlave.« Naj služijo te vrstice njemu svarilno, ker v nasprotnem slučaju smo primorani, ga spraviti v pravo luč. Njemu pa tiho na uho: Pero iz rok in živanko v roke! Zaenkrat pa pikal

ni hočejo slepo in z nervozno naglico pritirati Kmetijsko družbo, to idealno zaščitnico kmetijskih interesov, v prepad. To je pokazalo poročilo odseka za sprejem udov v l. 1924. Predsednik tega odseka, znani g. Urek, je kratkoma predlagal, da se izključijo vsi člani, ki niso plačali udnine potom podružnic ali takih odborov, ki jamčijo za nabrane ude. Vsi pametni dokazi proti takemu naziranju in celo čitanje jasnih tozadevnih društvenih pravil, je bilo brez uspeha, ker nočejo samostojni »kmetje« povzdiga Kmetijske družbe in njenega razmaha v kmetjsko korist. V dokaz tega dejstva naj sledi nekaj primerov: Podpredsednik Jarc je prečital društvena pravila ter na podlagi istih dokazal nevdružnost Urekovega predloga. Dr. Jančič je vprašal, je-li se je vprašalo izključene ude za njih mnenje? Odgovor: Zgodilo se je. Ko pa je imenovan prosil za podrobne podatke, so stisnili rep med noge in so začeli kričati brez dokazov. Zupnik vpraša: Je-li se nesprejetim udom vrne vplačanih 20 dinarjev? Odgovor: Smatramo jih za podporne člane in dobivali so »Kmetvalca.« Na vprašanje, ali so se plačniki udnine izjavili v tem smislu, so samostojni utih nili. Odbornik Košar je povdarjal, da n. pr. tudi on nabiral člane, katere se hoče sedaj pavšalno zavreči, akoravno pravi Urek, da so se sprejeli vsi udi, ki so bili priglašeni po odborovnikih, ki jamčijo za ude. Ker je med nabranimi udi tudi mnogo starih, zvestih pristašev Kmetijske družbe, se stavi konkretni predlog: Vsakega po Urekovem predlogu izključenega plačujočega člana se naj vpraša, je-li je zadovoljen z izključitvijo. Samostojni so rekli, da to ne gre. Pri tem pa se niso opirali na pravila Kmetijske družbe. Da je tudi Žerjavov odbornik g. Petovar podpiral samostojne kroge, ni motilo samostojnih »kmetov.« V tem razpoloženju je seveda propadel Košarjev predlog. Naši odborovniki so uvideli brezplodnost nadaljnjih besed za povzdigo kmetijskega gospodarstva ter so — odšli, da ne postanejo sodčgovorni za krivice, katere hoče samostojna večina uveljaviti nad kmetjskim ljudstvom.

Odkup tobaka in sadenje tobačnih sadik. V okrajih Ljutomer, Ptuj in Maribor so leta 1924. nasadili mnogo tobaka. Dosedaj je finančna uprava kupovala in plačevala tobak od posestnikov vsako leto že v jeseni. Da se je na Slovenskem Stajerskem začel saditi tobak, in je uprava monopola izdala dovoljenje, je zasluga gospoda narodnega poslanca Vesenjaka. Ker se lanska letina tobaka ni pokupljena, je nastalo med producenti veliko razburjenje. Mnogo tisoč kilogramov dobrega tobaka se imajo posestniki doma v zalogi. Šele pred kratkim so začeli prevzemati tobak. A plačajo nič. Producenti dobivajo samo potrdila in obljube, da dobijo denar, kadar bo finančni minister dobil kredit. Poleg tega imenarije pa je bilo zadnje tedne razglašeno, da l. 1925. na Slovenskem Stajerskem ne bo nobeni občini dovoljeno saditi tobak. Uprava monopola v Beogradu je dne 6. marca 1925 sklenila, da za leto 1925. po celi Sloveniji ukine saditev tobaka. Finančni minister dr. Milan Stojadinović je odobril ta sklep Uprave monopola. Vsled tega je nastalo med sadilci tobaka v Sloveniji veliko razburjenje. Iz vseh treh imenovanih okrajev so se producenti obrnili na poslanca Vesenjaka in Zebota in ju prosili, naj se zavzame v Beogradu za to, da bi se smel v letu 1925. zopet saditi tobak. Omenjena poslanca sta nato posredovala pri upravi in članih uprave monopola. Poslanci dr. Hohnjec, Vesenjaka in Zebot so poleg tega še vložili na finančnega ministra dr. Stojadinovića obširno spomenico v tej zadevi. V tej vlogi so naši poslanci opozorili Upravo in ministra, da bi se zgodila našim krajem velika krivica, ako se ukine sadenje tobaka. Glede odkupa tobaka letine 1924 je izjavil upravnik monopola, da se bo začel plačevati tobak, ko bo uprava monopola, oziroma finančno ministrstvo dobilo kredit.

Prevzemanje tobaka v ptujskem tobačnem okolišu. Od 20. marca do 29. aprila se vrši prevzemanje tobaka od tobačnih sadilcev v ptujskem tobačnem okolišu. Tobaka je letos dosti in je tudi lep, kjer ni bilo toče, pa kljub temu ga cenilna in prevzemna komisija nizko ceni in uvršča samo v četrti ali peti razred. Nekaj malega so uvrstili v tretji razred. Gotovo imata zastopnik tobačne uprave iz Ljubljane in g. Seguič iz Beograda navodilo, naj ta tobak slabo klasificirata, da ne bi prišlo med nas preveč denarja. Denarja? Ne — priznajte. Zanimivo je namreč, da prevzemna komisija tobaka ne izplačuje, ampak ga prevzema proti priznanicam. Toliko denarja se dobi za tobačne izdelke — v enem samem mesecu lanskega leta, v decembru, 131.601.317 D — sedaj pa pride tobačna uprava pa pravi, da »sada nema para«, tu imate priznanico, denar dobite pozneje. . . . Opozarjamo naše poslance na te krivice, ki se godijo našemu ljudstvu pod Žerjav-Pivkovo vlado. Komije pravijo, da sploh ne bodo več tobaka sadili, rajši krompir.

Letošnje tobačne cene v Sloveniji. Prevzemna tobačna komisija v Ptuj plačuje za tobak v Sloveniji sledeče cene: I. razred 40 din., II. 34 din., III. 32 din., IV. 28 din., V. 26 din., VI. 22 din., VII. 20 din., VIII. 14 din., IX. 11 din., X. 8 din., XI. 4 din. za 1 kg.

Pašniki in travniki, računeno za ha. 1. Slabi pašniki prehranijo na leto 1—3 ovce in košenine se račun 300—900 kg sena. 2. Kozja ali ovčja paša srednje kakovosti prehrani 6—10 ovc in košenine se račun 1500—2500 kg sena. 3. Navadni pašniki prehranijo 1—2 kravi in košenine se račun 2000—4000 kg sena. 4. Umetno kultivirani in prvovrstni pašniki prehranijo 2—3 krave in košenine se račun 5000—7000 kg sena. 5. Zelo slabi travniki na suhem bregu, v gozdu in na šotni zemlji, ki daje samo eno košenino, se račun 700—1500 kg sena. 6. Drugi slabi travniki z eno košenino v gozdu ali na bregu dajo 1500—2000 kg sena. 7. Negojeni travniki, ki trpijo sušo, dajo 2000—2500 kg sena pri dvojni košenini. 8. Sredno dvojno travniki z dvojno košenino dajo 2500—

3500 kg sena. 9. Dobri travniki v dolinah dajo 4000—5000 kg sena. 10. Najboljši travniki s trojno košenino in umetno povodino dajo 5000—7500 kg sena.

Smernice za človeško ročno delo. Eden človek upravi v desetih urah: kopati z motiko 150—300 m², šihati z lopato 50—200 m², grabice trebiti 400—500 metrov, jarki za drenažo 1,25 m globoki 10—16 m, jake za drenažo zasipati 70—90 m, drenažne cevi polagati 80—100 m, kompost nakladati 10—18 vozov, kompost razgrniti na travnišču 5—7 m², zemljo s tolilami 30 m daljave voziti 4—5 m², rigoliti 50 cm globoko v lahki zemlji 18—25 m², rigoliti 50 cm globoko v težki zemlji 12—18 m², zemljo za opeko skopati 6—7 m², gnoj nakladati 9—12 vozov, gnoj razgrniti 9—12 vozov, 1700—2500 m², ročna setev žita in graševine 3—4 ha, repico žeti, vezati in postaviti 800—1500 m², žito stoječe kositi 3500—6000 m², žito ležeče kositi 2000—4000 m², žito v snopu vezati 4000—5000 m², žito v kope postavljati 30—40 po 15 snopov, žito s srpom žeti 600—1000 m², pesa seme polagati z roko 700—1200 m², pesa sadike saditi 700—800 m², pesa »kopati 400—800 m², pesa opleti 300—500 m², pesa osipati 400—1200 m², krompir prebrati 7—10 hl, krompir rezati 5—7 hl, krompir za sadenje polagati 20—30 a, krompir nabirati 3—6 a, ali 5—12 hl, krompir nakladati 50 hl.

Mariborski trg dne 28. marca 1925. Trg je bil zelo dobro preskrbljen in vsled lepega vremena že ob 8. uri zjutraj dobro obiskan. Čas za slaninarje gre že proti koncu. To pot jih je bilo samo 54. pretečeni teden 74). Cene so bile svinjini 18 do 35 din., slanini 22 do 30 din. in drobu 20 din. za 1 kg; domači mesarji so pa prodajali govedino po 13 do 15 (eden celo po 12) din., teletino po 15 do 17 din. in svinjino po 18 do 22 din. 1 kg; v mestni mesnici so ostale cene pretečenega tedna. — Perutnina: Bilo je okoli 600 komadov. Cene so bile: kokošem 25 do 60 din., racam in gosem 60 do 90 din., puranom 100 do 200 din. za komad. — Domači zajčki so se prodajali po 10 do 60 din. komad. — Kozlički (4 kom.) po 100 do 125 din. komad. — Kanarčki 125 din., grlice 75 din. komad. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. Kmetje so pripeljali 40 vozov v mesto. Cene so bile krompirju 10 do 11 din. mernik, čebuli in česnu 3 do 12 din. venec, kislemu zelju 3,50 din., kisli repi 2 din., jabolkom 3 do 8 din. kg, mleku 3 do 3,50 din., bučnemu olju 22 do 30 din. liter, smetani 15 do 16 din. liter, pomarančam 1 do 2,50 din., limon 0,75 do 1,50 din. komad, dateljem 14 do 35 din. kg, figam 0 do 10 din. venec. Šolate je zopet več na trgu in je cena padla, prodajala se je po 1 do 3 din. kupček, ali pa po 6 do 14 din. kg. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 50 para do 160 din. komad, brezove mšle po 2 do 6 din. komad. Leseni ročni vozovi po 125 do 800 din. komad. Koruzna slama vreča po 25 do 30 din. — Seno in slama na mariborskem trgu. V soboto, dne 28. t. m., so kmetje pripeljali 11 vozov sena, 7 vozov otave in 2 voza slame. Cene so bile senu 77,50 do 90 din., otavi 60 do 80 din., in slami 50 din. za 100 kg. Že predpoldnem se je prodalo skoraj vse, ker v sredo radi praznika ni bilo nič krme na trgu.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 27. 3. 1925 se je pripeljalo 223 svinj in 4 koze. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75 do 100 din., 7—9 tednov 125—150 din., 3—4 mesece 225—325 din., 5—7 mesecev 475—580 din., 8—10 mesecev 650—800 din., 1 leto 1200—1300 din., 1 kg žive teže 12—13 din., 1 kg mrtve teže 16,25—17,50 din. Prodalo se je 127 komadov.

ZITNI TRG.

Padanje žitnih cen se opaja še nadalje na vseh žitnih tržiščih, zlasti v Ameriki, dasiravno so tukaj oblasti nastopile na pritisk raznih spekulativcev, ki se bojijo prevelikih izgub, proti žitnim trgovcem in poljedelcem, ki svoje blago še nadalje pod ceno ponujajo. Ameriški izvoz v Evropo še vedno traja. Ameriška moka in pšenica je povsod cenejša kakor naša in tudi slovenski peki jo kupujejo radi nižjih cen, dasiravno je slabše kakovosti. Naš izvoz popolnoma počiva. Celotno za koruzo, ki se je dosedaj še precej izvažala, inozemstvo ne povprašuje več. Dobro gre trgovina edino z belo moko, katere bo prebivalstvo precej porabilo za velikonočne praznike. Za druge žitne vrste ni posebnega zanimanja. Pšenica se je nekoliko v ceni ustalila in kupujejo jo v manjši količini vojvodinski mlini. Rž je brez prometa, ker je zelo slabe kakovosti ter pri izvozu radi visokih cen ne pride v poštev. Oves se še prilično kupuje; največ ga porabi vojaška oblast za prehrano konj. Koruzi cene padajo. — Prodajne cene so na naših žitnih borzah sledeče: Pšenica iz Bačke 440—450 din. 100 kg. Rž iz Srbije 310—315 din. Ječmen 340—350 din. Oves iz Bačke 300—310 din., iz Srbije 275—280 din. Koruza, takojšnja dobava 170 din., pri poznejši dobavi je nekoliko dražja. Moka nularica 650—660 din.

Vrednost denarja. Za 100 dinarjev se dobi: 1,62 dolarjev, 8,42 švicarskih frankov, 6,7 angleških šillingov, 11,46 avstrijskih šillingov, 54,43 čehoslovaških kron, 39,52 italijanskih lir, 6,80 zlatih mark (nemških) in 31 francoskih frankov.

Trainost obuvna najdete pri čevlarskem oddelku tvrdke H. SUTNER, LJUBLJANA, št. 992, kjer se dobijo buvalo res najtrajnejše, ki vzdrži vse štrapece, a je poleg tega najeleganterega in najmodernejega kroja in oblike. Izdelano skrbno in dobro iz najboljših vrst usnja. Zahtevajte ilustrirani cenik!

Sedaj je doblj pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet in ude nadrgnila s FELLERJEVIM BOLEČINE OLAJSAJOCIM ELSAPLUIDOM. Imate bolečine v udih? Nahod? Glavobol? Zobobol? Krče? Trpite na slabosti? Slabem spanju? Nervoznosti? Poizkusite Fellerjev Elsafluid, kateri vam bo v hudih dneh dober prijatelj.

Gospodarstvo.

IZ SEJE KMETIJSKE DRUŽBE.

Zadnja seja glavnega odbora Kmetijske družbe v pondeljek, dne 23. marca 1925, se je vršila pod skrajnim teorijem slovenskih samostojnežev. Nobena mirna beseda, noben pameten nasvet, noben predlog za povzdigo in razvoj Kmetijske družbe se ni upošteval od večine. Samostoj-